

ЛІТЕРАТУРА

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський державний технічний
університет імені Івана Пулюя

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Робота з інституційним репозитарієм ELARTU

Для викладачів, аспірантів,
студентів

Тернопіль, 2009

Робота з інституційним репозитарієм ELARTU: Методичні рекомендації / Шкодзінський О. К., Онисько Г. Я., Костишин С. О., Дубик С. О., Войт С. О. – Тернопіль: ТДТУ, 2009.

Розробили:

Шкодзінський О. К., к. т. н., доц. каф. автоматизації технологічних процесів і виробництв.

Онисько Г. Я., директор науково-технічної бібліотеки.

Костишин С. О., аспірант каф. автоматизації технологічних процесів і виробництв.

Войт С. О., аспірант каф. комп'ютерних наук.

Дубик С. О., інж. I кат. відділу комп'ютерного вузла.

Дана робота виконана за фінансової підтримки Міжнародного фонду «Відродження» в рамках грантів №39091 та №39229 «Створення та забезпечення роботи репозитарію відкритого доступу Тернопільського державного технічного університету ім. І. Пулюя».

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський державний технічний університет
імені Івана Пулюя

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

**Робота з інституційним репозитарієм
ELARTU**

Для викладачів, аспірантів,
студентів

Тернопіль, 2009

Зміст

1. Переваги самоархівування.....	2
Що таке відкритий доступ.....	2
Навіщо авторам забезпечувати відкритий доступ до своїх досліджень?.....	2
2. Загальний опис ELARTU.....	3
3. Інтерфейс.....	4
4. Реєстрація та вхід в ELARTU.....	6
5. Розміщення матеріалів в ELARTU.....	9
Етапи розміщення електронних матеріалів.....	9
1. Загальний опис ресурсу.....	10
2. Бібліографічний опис ресурсу.....	10
3. Додатковий опис.....	12
4. Завантаження файлу електронного матеріалу.....	13
5. Перевірка ресурсу.....	14
6. Ліцензія.....	15
7. Завершено.....	15
6. Пошук в ELARTU.....	17
Ієрархічний перегляд.....	17
Стандартний та розширений пошук.....	17
Додаткові можливості пошуку.....	18
7. Ведення зібрання адміністратором.....	21
Перелік посилань.....	24
Додаток А. Підготовка електронних матеріалів.....	26
1. Оформлення матеріалу.....	26
2. Конвертування файлів.....	26
1) Перетворення у PDF.....	26
2) Перетворення у DjVu.....	27
3. Оцифрування.....	27
4. Найменування файлів.....	28
Додаток Б. Формати даних ELARTU.....	29
Додаток В. Реєстр метаданих Дублінського ядра.....	30

1. Переваги самоархівування

Всесвітня мережа (World Wide Web) надає можливість науковцям зробити результати їхніх досліджень доступними всім, всюди та повсякчас. Це стосується статей у наукових журналах, в тому числі й не передплачуваних їх бібліотекою, а також інших різновидів наукових публікацій – доповідей на конференціях, дисертацій, звітів про дослідження тощо. Таку можливість називають відкритим доступом (Open Access).

Науковці публікують результати своїх досліджень щоб засвідчити свої права на ці результати, а також щоб надати можливість іншим на них ґрунтуватися. Жодна організація не може передплачувати всі наукові журнали в галузі, в якій працюють її науковці. Отже, дослідники не завжди вчасно дізнаються про важливі для них статті і не завжди мають можливості доступу до них. Відкритий доступ змінює цю ситуацію.

Що таке відкритий доступ

Наукова література у відкритому доступі – це безкоштовні онлайнві примірники рецензованих журнальних статей, виступів на конференціях, технічних звітів, тез і дисертацій, дослідницьких матеріалів. У більшості випадків для користування ними не існує ліцензійних застережень для читачів – отже, їх можна вільно використовувати з дослідницькою та навчальною метою.

Навіщо авторам забезпечувати відкритий доступ до своїх досліджень?

Дослідницькі статті, заархівовані науковцями у відкритому доступі, цитують набагато частіше, ніж статті з традиційних журналів. У більшості галузей науки рейтинг цитування зростає як мінімум вдвічі завдяки самоархівуванню. А подекуди і набагато вище. Отже, такий різновид відкритого доступу робить дослідження набагато впливовішими. Окрім того, життєвий цикл статті – коли дослідження публікують, читають, цитують і надалі розвивають в інших дослідженнях інших науковців – інтенсифікується та прискорюється якщо результати дослідження доступні у відкритому доступі.

2. Загальний опис ELARTU

ELARTU, інституційний репозитарій ТДТУ, базується на програмному забезпеченні DSpace. DSpace – це вільне та відкрите програмне забезпечення, призначене для керування цифровими даними, яке підтримує:

- збереження різноманітних даних – книг, статей, тез, препринтів, матеріалів конференцій, фото-, відео-, аудіоматеріалів, сканованих об'єктів, наборів дослідницьких даних, засобів візуалізації та симуляції, дистрибутивів ПЗ, навчальних об'єктів тощо;
- повнотекстовий пошук та перегляд за фондами, зібраннями, авторами, назвами, ключовими словами тощо;
- колективне наповнення, редагування та рецензування з розподілом прав доступу;
- керування авторськими правами поданих матеріалів (авторський договір супроводжує кожен поданий автором примірник матеріалу);
- обмін даними за протоколом Open Archives Initiative Protocol for Metadata Harvesting (OAI-PMH), що дозволяє створювати сервіси з використанням метаданих із багатьох репозитаріїв – спеціалізовані пошукові системи, дисциплінарні, територіальні та міжнародні реєстри електронних архівів і публікацій тощо.

ПЗ DSpace було створено в Массачусетському технологічному інституті, після чого отримало поширення й розвиток в численних науково-освітніх установах багатьох країн світу. Веб-орієнтований інтерфейс, відкрита архітектура та підтримка відкритих стандартів дозволяють легко інтегрувати DSpace в існуючу інформаційну інфраструктуру ВНЗ.

3. Інтерфейс

Інтерфейс ELARTU показаний на рис.1.

The screenshot displays the ELARTU interface. At the top left is the DSpace logo with the text "Про систему DSpace". To the right is a login box with fields for "Адреса електронної пошти:" and "Пароль:", and buttons for "Увійти" and "Зареєструватися". A small flag icon is also present. Below the login box is a search bar with the text "Шукати в архіві" and buttons for "Знайти" and "Детальніший пошук". The main content area is divided into several sections: a left sidebar with "Перегляд" (4) and "Зареєстрованим:" (5) sections; a central main content area (6) featuring a news article titled "Інституційний репозитарій ТДТУ уведено в дію з 2 вересня 2008 року" and a list of "Фонди" (Funds); and a right sidebar (7) titled "Проект відкритого інституційного репозитарію науково-навчальної інформації". The footer contains the W3C XHTML 1.0 logo and copyright information: "Програмне забезпечення DSpace Авторські права © 2002-2005 Массачусетський технологічний інститут та Х'юлет Пакард - Зворотний зв'язок".

Рис.1. Інтерфейс ELARTU

Основні елементи інтерфейсу ELARTU наступні:

1. Блок вибору мови інтерфейсу.
2. Блок входу і реєстрації користувачів.
3. Блок швидкої навігації, простого і детального пошуків.
4. Блок перегляду вмісту ELARTU за фондами, зібраннями, датами випуску та надходження, авторами, назвами, термінами та ключовими словами.
5. Блок керування матеріалами та налаштуваннями для зареєстрованих користувачів.
6. Головна робоча зона.
7. Контекстний блок.

4. Реєстрація та вхід в ELARTU

Деякі функції ELARTU, наприклад, розміщення матеріалів у зібраннях, потребують реєстрації в системі. вона здійснюється за допомогою блоку входу і реєстрації (рис. 2).

Рис. 2. Блок входу і реєстрації в ELARTU

При переході за посиланням «Зареєструватися» (рис. 2) з'являється діалогове вікно реєстрації (рис.3)

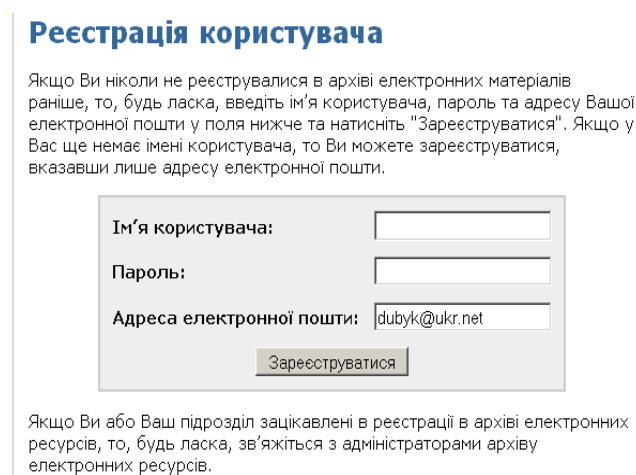

Рис. 3. Форма для реєстрації в ELARTU

У цій формі достатньо ввести адресу електронної пошти. Після натискання кнопки «Зареєструватися» на вказану електронну скриньку буде вислано електронний лист підтвердження (рис. 4).

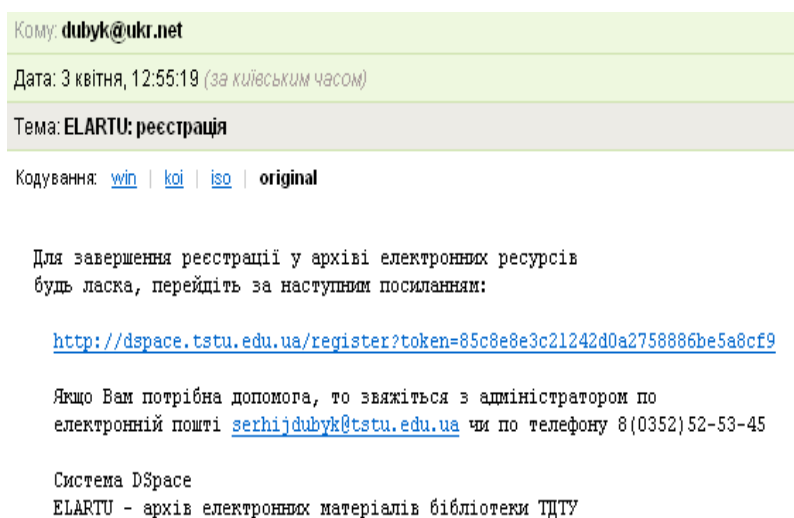
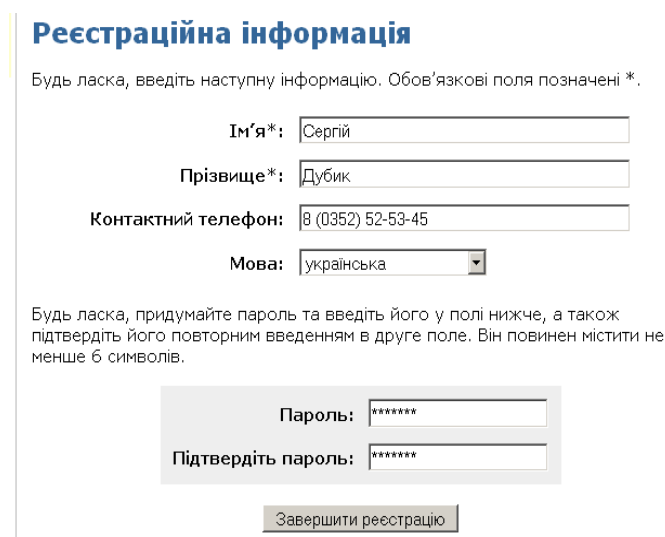

Рис. 4. Зразок електронного листа для реєстрації

Після переходу за вказаним у листі посиланням необхідно заповнити додаткову реєстраційну інформацію (рис. 5).

Реєстраційна інформація

Будь ласка, введіть наступну інформацію. Обов'язкові поля позначені *.

Ім'я*:

Прізвище*:

Контактний телефон:

Мова:

Будь ласка, придумайте пароль та введіть його у полі нижче, а також підтвердіть його повторним введенням в друге поле. Він повинен містити не менше 6 символів.

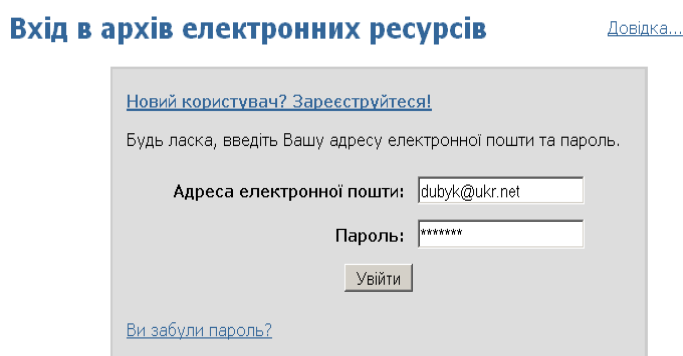
Пароль:

Підтвердіть пароль:

Рис. 5. Форма завершення реєстрації

Після цього можна авторизуватись в ELARTU (див. рис. 2).

Відновлення забутого паролю можливе натисканням на посилання «Ви забули пароль?» (рис.6).

Вхід в архів електронних ресурсів [Довідка...](#)

[Новий користувач? Зареєструйтеся!](#)

Будь ласка, введіть Вашу адресу електронної пошти та пароль.

Адреса електронної пошти:

Пароль:

[Ви забули пароль?](#)

Рис. 6. Розширена форма для входу в ELARTU

У цьому випадку потрібно буде ввести адресу своєї електронної пошти, після чого на цю адресу буде вислано лист із подальшими вказівками щодо встановлення нового паролю.

Після успішного входу в систему отримує доступ до розділу «Мій архів матеріалів» (рис. 7).

[Відправити новий матеріал](#)[Проглянути прийняті матеріали](#)[Подивитися Ваші підписки](#)**Незавершені відправки матеріалів**

Ця секція призначена для продовження початих Вами відправок матеріалів.

	Відправив	Назва	Зібрання	
Відкрити	Сергій Костишин	Безіменний	XII наукова конференція ТДТУ (Тернопіль, 14-15 травня 2008 р.)	Вилучити
Відкрити	Сергій Костишин	Безіменний	Семінар «Проблеми розміщення та поширення наукових публікацій через репозитарії відкритого доступу» (19 листопада 2008)	Вилучити
Відкрити	Сергій Костишин	Безіменний	тестове зібрання	Вилучити

Рис. 7. Екран «Мого архіву матеріалів»

За допомогою цього розділу можна:

- 1) надіслати новий матеріал до архіву,
- 2) переглянути прийняті матеріали,
- 3) переглянути незавершені внесення та продовжити роботу,
- 4) переглянути перелік підписок на нові надходження у певних зібраннях.

У розділі «Обліковий запис» можна змінити свої ім'я, прізвище, контактний телефон, мову інтерфейсу системи, а також вказати новий пароль.

5. Розміщення матеріалів в ELARTU

Публікація в ELARTU поділені за фондами і зібраннями.

Зібрання – об'єднання матеріалів, споріднених за певною ознакою (статті журналу одного випуску, методичні чи лабораторні розробки окремої кафедри, матеріали окремої конференції тощо).

Фонди використовуються для групування таких зібрань: наприклад зібрання випусків журналу в фонд журналу. Елементами фонду можуть бути інші фонди – напр., фонд факультету може включати фонди окремих кафедр. Безпосередньо у фонди додавати матеріали неможливо.

Перед додаванням електронного матеріалу в ELARTU необхідно підготувати матеріал відповідно до вимог у додатку А та переконатись, що в структурі фондів та зібрань ELARTU існують відповідні фонд та зібрання. Якщо відповідного зібрання немає або прав на внесення до нього недостатньо, необхідно звернутися до адміністратора ELARTU чи адміністратора зібрання. Тимчасово можна розмістити матеріал у тестовому зібранні, після чого з допомогою адміністратора ELARTU перемістити його у відповідне зібрання.

Для розміщення матеріалу потрібно вибрати зібрання та натиснути кнопку «Відправити ще у це зібрання» (рис. 8).

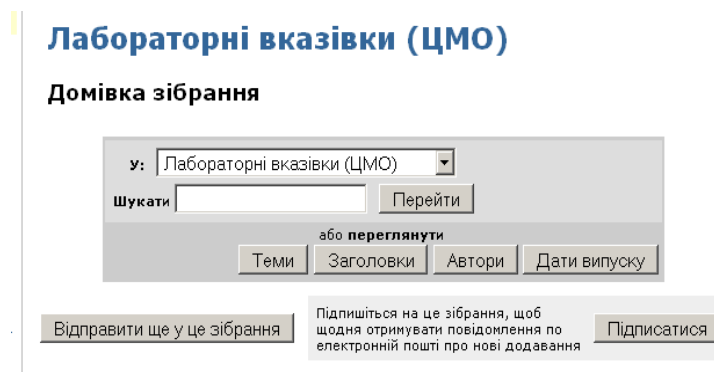

Рис. 8. Сторінка з функціями зібрання

Також це можна зробити через «Мій архів матеріалів».

Етапи розміщення електронних матеріалів.

Процес розміщення матеріалу в ELARTU передбачає 7 етапів:

1. Загальний опис ресурсу.
2. Бібліографічний опис ресурсу.

3. Додатковий опис.
4. Завантаження файлів електронних матеріалів.
5. Перевірка ресурсу.
6. Підтвердження авторського договору.
7. Завершення.

У системі автоматично зберігаються пройдені етапи публікації матеріалу, що дає можливість продовження перерваних завантажень матеріалу через розділ «Мій архів матеріалів» (див. рис .7).

1. Загальний опис ресурсу

На цьому етапі (рис. 9) потрібно вказати певні загальні дані про матеріал. Якщо планується розміщення кількох файлів (напр., того ж матеріалу у файлі іншого формату або іншою мовою), потрібно позначити відповідний пункт.

The screenshot shows a progress bar with seven steps: 'Опис' (Description), 'Опис', 'Опис', 'Файли', 'Перевірка', 'Ліцензія', and 'Виконано'. The first 'Опис' step is highlighted in red. Below the progress bar, the heading reads 'Відправка матеріалу: опишіть Ваш ресурс'. A subtext says 'Будь ласка, виберіть твердження, які застосовні до даного матеріалу [Докладна довідка...](#)'. A table contains three checked checkboxes: 'Матеріал має більш за одну назву (наприклад, на різних мовах)', 'Матеріал публікувався або розповсюджувався раніше', and 'Матеріал включає більше одного файлу'. At the bottom, there are two buttons: 'Далі >' and 'Відміна & Зберегти'.

Рис. 9. Етап 1 – опис ресурсу

2. Бібліографічний опис ресурсу

На цьому етапі (рис. 10) необхідно вказати найбільш повно бібліографічні відомості про Ваш матеріал.

Відправка матеріалу: опишіть Ваш ресурс

Будь ласка, заповніть інформацію про Ваш матеріал. У більшості браузерів Ви можете використовувати клавішу [Tab] для переходу на наступне поле введення чи кнопку (якщо фокус вже на кнопці, то натиснути можна клавішею [Space]), щоб уникнути використання кожного разу кнопки миші. [\(Докладна довідка...\)](#)

Введіть нижче найменування авторів цього матеріалу.
Прізвище *Ім'я та по батькові*
наприклад, *наприклад,*
Дорошенко *Петро*
Петрович

Автор, співавтори	Костишин	Сергій Олександрович	Вилучити цей елемент
	Карпінський	Микола Петрович	Вилучити цей елемент
	Аляшевич	Яніна	Вилучити цей елемент
	Kostyshyn	Serhiy	
			Додати ще

Введіть основну назву матеріалу.
Назва Імпортуння тестових запитань у віртуальне навчальне середовище

Якщо матеріал має декілька альтернативних назв, будь ласка, введіть їх нижче.
Альтернативна назва Test Question Import Into a Virtual Learning Environment Вилучити цей елемент
 Додати ще

Будь ласка, надайте нижче дату попереднього опублікування чи загальнодоступного розповсюдження. Ви можете опустити день та/чи місяць, якщо вони не доступні.
Дата публікації/випуску Місяць: грудня День: Рік: 2007

Введіть найменування видавця для попередньо випущеного примірника цього матеріалу
Видавець Тернопільський державний технічний університет імені Шевченка

Введіть стандартний бібліографічний опис для попередньо випущеного примірника цього матеріалу.
Бібліографічний опис університету. Т. 12, №4. - Тернопіль, 2007. - С. 135-140.

Введіть серію та номер, що надані цьому матеріалу Вашою спільнотою.
Назва серії *Номер статті або звіту*
Серія/номер Додати ще

Якщо матеріал має будь-які ідентифікаційні номери чи коди пов'язані з ним, будь ласка, виберіть нижче тип ідентифікаційної системи та наявні номери чи коди.
Ідентифікатори ISSN Додати ще

Виберіть тип(и) змісту матеріалу. Щоб вибрати більш ніж одне значення у списку, Вам необхідно тримати натиснутою клавішу [CTRL] або ж [Shift].
Природа або жанр змісту ресурсу Анімація
 Стаття
 Книга
 Глава з книги
 Набір даних
 Навчальний об'єкт

Виберіть мову основного змісту матеріалу. Якщо у списку нижче немає відповідної мови, будь ласка, вибирайте 'Інша мова'. Якщо зміст матеріалу насправді не містить мову (наприклад, якщо це набір даних чи зображення), будь ласка, вибирайте 'Невизначено'.
Мова Українська

< Назад Далі > Відміна & Зберегти

Рис. 10. Етап 2 – Бібліографічний опис

Детальніше розглянемо основні поля:

Автори, співавтори – повністю прізвище, ім'я та ім'я по батькові всіх авторів та співавторів твору. Також бажано додавати авторів в англійській транскрипції. Слід точно дотримуватись зберігати написання даних автора, навіть якщо вони містять букви, відсутні в латинському і кириличному алфавітах.

Назва – заголовок наводиться повністю та повинен збігатися з надрукованим. Також потрібно вказувати перекладену назву. Не рекомендується вводити назву повністю великими буквами.

Дата публікації – точна чи приблизна дата для опублікованих матеріалів. Це поле

з'являється тільки в тому випадку, коли на першій сторінці вказано, що матеріал був раніше опублікований. в іншому випадку датою публікації вважатиметься дата внесення матеріалу.

Видавець – для матеріалів, виданих в ТДТУ, це «Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя».

Бібліографічний опис – бібліографічний опис для опублікованих матеріалів згідно з рекомендаціями ДСТУ ГОСТ 7.1-2006. Заповнення цього поля значно спростить цитування матеріалу.

Номер серії/звіту – це поле стосується, в першу чергу, технічних звітів, робочих матеріалів тощо.

Ідентифікатори – для книги/журналу потрібно вказувати ISBN/ISSN. Для статей можна також вказувати ISSN журналу.

Індекси УДК, ББК.

Характер або жанр змісту ресурсу – для вибору декількох значень слід утримувати натисненою клавішу «Ctrl» або «Shift».

Мова – основна мова тексту матеріалу.

3. Додатковий опис.

На цьому етапі (рис. 11) потрібно вказати *ключові слова* та *терміни* (це також може бути тематичний розділ у журналі чи тлумачення індексів УДК/ББК тощо). Не слід вводити більше одного терміну в одному полі. Додати нові поля можна кнопкою «Додати ще».

Опис Опис Опис **Файли** Перевірка Ліцензія Виконано

Відправка матеріалу: опишіть Ваш ресурс

Будь ласка, заповніть наступну інформацію щодо Вашого матеріалу. ([Докладна довідка...](#))

Введіть нижче відповідні матеріалу ключові слова та тематичні рубрики.

Тематика і ключові слова

виртуальне навчач	автоматизація
<input type="button" value="Вилучити"/>	<input type="button" value="Вилучити"/>
ATutor	Moodle

Введіть нижче короткий зміст (резюме) для матеріалу.

Анотація

Проведено огляд методів та засобів перенесення навчальних матеріалів у віртуальні навчальні середовища. Запропоновано автоматизований процес імпортування тестових запитань у віртуальне

Введіть нижче у текстове поле імена/найменування будь-яких спонсорів та/чи коди фондів.

Спонсорська підтримка

Робота по статті виконана спільно Університетом в Вельску-Бялей (Польща)

Введіть нижче будь-який інший опис чи зміст, посилання, коментарі тощо.

Опис

Вступ

1. Використання вбудованих засобів ВНС
2. Застосування редакторів, які підтримують формати обміну тестами
3. Використання інших існуючих форматів для

Рис. 11. Етап 3 – додатковий опис

При наявності *анотації/резюме* іншими мовами, необхідно вказати і їх теж.

Якщо робота виконувалась у співпраці з іншою установою, особою, або фінансувалася за грантом, науково-дослідницькою темою тощо, це слід вказати в полі *спонсорської підтримки*.

У полі опис можна вказувати зміст матеріалу, відгуки, коментарі про матеріал чи інші дані, для яких відсутні окремі поля.

4. Завантаження файлу електронного матеріалу

Файли до електронного архіву завантажуються поодиноці (рис. 12).

Опис Опис Опис **Файли** Перевірка Ліцензія Виконано

Відправка матеріалу: завантаження файлу

Будь ласка, введіть назву файлу з Вашим матеріалом. Якщо Ви натиснете "Вибрати...", то відкриється нове вікно, в якому Ви можете знайти та вибрати файл на Вашому локальному диску. ([Докладна довідка...](#))

Також, будь ласка, зверніть увагу, що архів електронних матеріалів може зберігати вміст деяких типів файлів краще, ніж іншіх. [Доступна інформація про типи файлів та рівні їх підтримки.](#)

Файл: D:\Стан впровадження FOSS в Україні.odt

Будь ласка, дайте короткий опис вмісту цього файлу (наприклад, "Основна стаття" або "Таблиця з експериментальними даними").

Опис файлу:

Рис. 12. Етап 4 – завантаження файлів

Не рекомендується передавати файли в архівах (заархівовані файли не будуть доступні для повнотекстового пошуку). На цьому етапі необхідно вказати шлях до підготовленого файлу матеріалу (див. додаток А) та кнопкою «Далі» завантажити його в ELARTU. Поле «Опис файлу» є факультативним.

При успішному завершенні завантаження відбудеться перехід на наступну сторінку (рис. 13), на якій також можна додати інші файли матеріалу (наприклад, додаткові частини чи дані в іншому форматі).

Опис Опис Опис **Файли** Перевірка Ліцензія Виконано

Відправка матеріалу: файл успішно завантажений

Ваш файл був успішно завантажений.

Таблиця, наведена нижче, показує список завантажених Вами файлів для цього матеріалу. [Докладна довідка...](#)

Основний файл	Файл	Розмір	Опис	Формат файлу	
	Стан впровадження FOSS в Україні.odt	8734 bytes	стаття, подана у видавництво Змінити	OpenDocument Text (Відомий) Змінити	Вилучити

Ви можете перевірити коректність завантаження файлів таким чином:

- Клацніть на імені файлу вище. Це почне завантаження файлу в новому вікні браузера і Ви зможете перевірити його вміст.
- Система може обчислити контрольну суму, яку Ви можете перевірити. [Клацніть тут для додаткової інформації.](#) [Показати контрольні суми](#)

[Додати ще один файл](#)

[< Назад](#) [Далі >](#) [Відміна & Зберегти](#)

Рис. 13. Успішне завершення файлу

Примітка: Якщо на етапі завантаження файлу виникла помилка, то необхідно вернутися назад (кнопка Назад у браузері) та повторити дію.

В ELARTU встановлено обмеження на розмір файлу, яке на момент публікації цього методичного матеріалу складає 500 МБ. Якщо є потреба у розміщенні більших файлів чи виникла проблема передачі великих файлів, необхідно звернутись до адміністратора ELARTU.

На цьому етапі потрібно переконатись, що тип файлу був визначений правильно, при невідповідності його можна змінити. Для порівняння локального та завантаженого файлів за їх вмістом можна скористатися обчисленими контрольними сумами файлів (алгоритм MD5).

Для внесення html-файлу з вкладеннями потрібно розмістити всі файли в одній папці та послідовно завантажити їх в ELARTU.

5. Перевірка ресурсу

На цьому етапі відображаються зведені дані стосовно матеріалу з можливістю їх редагування.

6. Ліцензія

На цьому етапі пропонується ознайомитись з текстом договору на розміщення матеріалу в ELARTU (рис. 14).

Опис Опис Опис Файли Перевірка **Ліцензія** Виконано

Це останній крок: щоб архів електронних матеріалів міг робити копії, перетворювати та поширювати Ваш матеріал у всьому світі, необхідна Ваша згода з наступними положеннями. Будь ласка, прочитайте положення цієї ліцензії та клацніть по одній з кнопок знизу сторінки. Натисненням на кнопку "Я даю згоду на цю ліцензію", Ви підтверджуєте згоду з положеннями ліцензії. [Докладна довідка...](#)

Незгода з ліцензією не вилучить Ваш матеріал. Ваш матеріал залишиться на Вашій сторінці "Мій архів електронних матеріалів". Потім Ви зможете або вилучити цей матеріал з системи або погодитися з ліцензією після з'ясування Ваших питань та сумнівів.

УВАГА: РОЗМІСТІТЬ ТУТ ВАШУ ВЛАСНУ ЛІЦЕНЗІЮ
Це зразкова ліцензія, що надається лише для інформаційних цілей.

НЕВИНЯТКОВА ЛІЦЕНЗІЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ

Підписуючи та затверджуючи цю ліцензію, Ви (автор(и) та володарі авторського права) надаєте Університету (ТДТУ ім. Ів.Пулюя) невиняткове право на відтворення, перенесення (як визначено нижче), та/чи поширення Вашого внеску (включаючи анотацію) у всьому світі в друкованому чи електронному форматах та іншими засобами, що включають аудіо та відео матеріали але не обмежуються ними.

Ви погоджуєтесь, що Університет може, без заміни вмісту, переносити внесок на будь-який засіб чи формат з метою збереження.

Ви також погоджуєтесь, що Університет зберігає більш ніж одну копію цього внеску у цілях безпеки, дублювання та збереження.

Ви заявляєте, що внесок - Ваша оригінальна робота і, що Ви можете надати права, що містяться у цій ліцензії. Ви також заявляєте, що Ваш внесок, в міру Ваших знань, не ущемлює чий-небудь авторських прав.

Якщо внесок містить матеріал, для якого Ви не володієте авторським правом, Ви заявляєте що Ви отримали необмежений дозвіл на володіння авторським правом і можете надати Університету права, необхідні за цією ліцензією, і що така третя сторона власник матеріалу є чітко визначена і визнає текст чи вміст внеску.

ЯКЩО ВНОСКОК ЗАСНОВАНИЙ НА РОБОТІ, ЯКА СПОНСОРУВАЛАСЯ АБО ПІДТРИМУВАЛАСЯ АГЕНТСТВОМ ЧИ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ОКРІМ УНІВЕРСИТЕТУ, ВИ ЗАЯВЛЯЄТЕ, ЩО ВИ ВИКОНАЛИ БУДЬ-ЯКЕ ПРАВО НА ОГЛЯД АБО ІНШІ ЗОВОВ'ЯЗАННЯ, ПОТРІБНІ ТАКИМ КОНТРАКТМ ЧИ УГОДОЮ.

Університет чітко ідентифікує Ваші ім'я(єна) як автора(ів) внеску, і не вносить жодних змін, окрім тих що дозволяються цєю ліцензією, до Вашого внеску.

Рис. 14. Етап 6 – Форма погодження з авторським договором

Після згоди користувача з умовами договору матеріал буде розміщено в ELARTU. Копія цього договору зберігається разом з кожним опублікованим матеріалом.

7. Завершено

На цьому етапі матеріал вже завантажено в ELARTU (рис. 15).

Опис Опис Опис Файли Перевірка Ліцензія Виконано

Відправка матеріалу: відправка завершена!

Ваш матеріал тепер проходить через робочий процес, що визначений для цього зібрання, до якого Ви відправили матеріал. Ви отримаєте повідомлення електронною поштою, як тільки Ваш матеріал буде прийнятий у зібрання або якщо з якихось причин виникла проблема з відправкою. Ви також можете перевірити статус Вашого матеріалу на сторінці "Мій архів електронних матеріалів".

[Перейти на сторінку "Мій архів електронних матеріалів"](#)

[Фонди та зібрання](#)

Рис. 15. Етап 7 – внесення матеріалу завершено

Якщо для даного зібрання визначений процес рецензування, то до його завершення матеріал не буде доступний у відкритому доступі. В іншому випадку матеріал буде доступний на цьому етапі негайно.

Як тільки матеріал буде включений у зібрання, на вказану адресу електронної пошти буде надіслано повідомлення на електронну поштову скриньку (рис. 16).

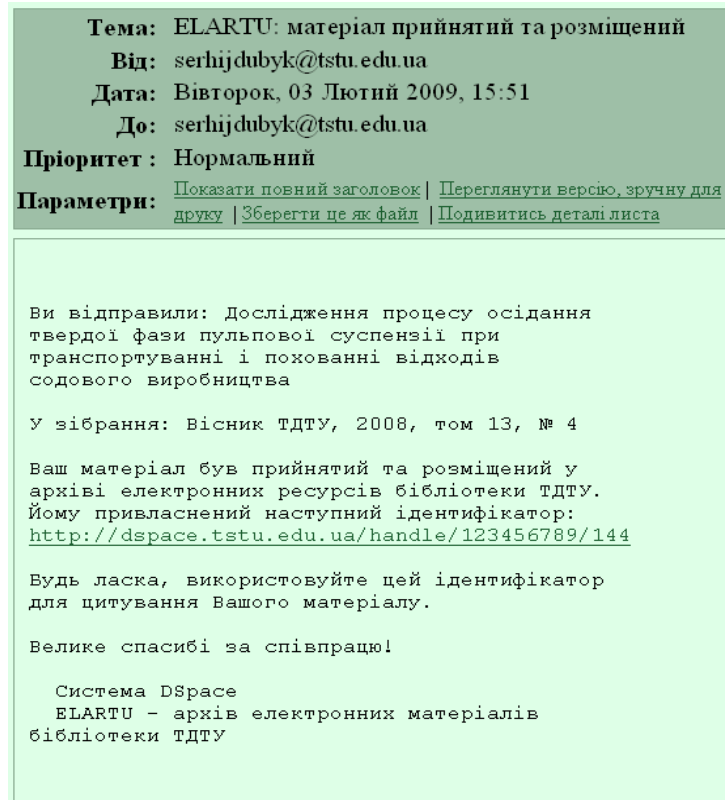

Рис. 16. Повідомлення про внесення матеріалу

Схоже повідомлення буде надіслано і якщо з якихось причин виникли затримки з таким включенням.

6. Пошук в ELARTU

Ієрархічний перегляд

В ELARTU доступні наступні можливості перегляду (див. рис. 1):

- перегляд за фондами та зібраннями за алфавітом;
- перегляд за заголовками за алфавітом;
- перегляд за авторами за алфавітом;
- перегляд за темами за алфавітом;
- перегляд за датами.

Стандартний та розширений пошук

Пошуку по всьому інституційному репозитарії здійснюється за допомогою блоку швидкої навігації, простого і детального пошуків, розташованого в верхній частині домашньої сторінки (див. рис. 1).

Для пошуку в певному фонді або зібранні слід вибрати його в ієрархії фондів та ввести вираз для пошуку (рис. 17).

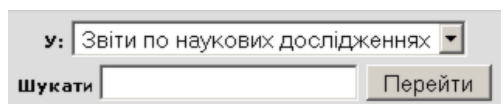

Рис. 17. Пошук у зібранні

Слова, що внесені в пошукове поле, будуть шукатися в таких полях матеріалу, як заголовок, автори, анотація, серія, спонсор, поля ідентифікатора та в повному тексті матеріалів.

Примітка: Можливість повнотекстового пошуку за файлами матеріалу доступна після процедури індексації, яка проводиться один раз на день.

Механізм пошуку ігнорує деякі слова, які часто зустрічаються в англійській мові, однак є несуттєвими для пошуку. До них належать:

"a", "and", "are", "as", "at", "be", "but", "by", "for", "if", "in", "into",
"is", "it", "no", "not", "of", "on", "or", "such", "the", "to", "was"

Детальніший пошук (рис. 18) дозволяє вказати, які саме поля матеріалу враховуються при пошуку. Терміни можна поєднувати логічними операторами "AND", "OR" та "NOT".

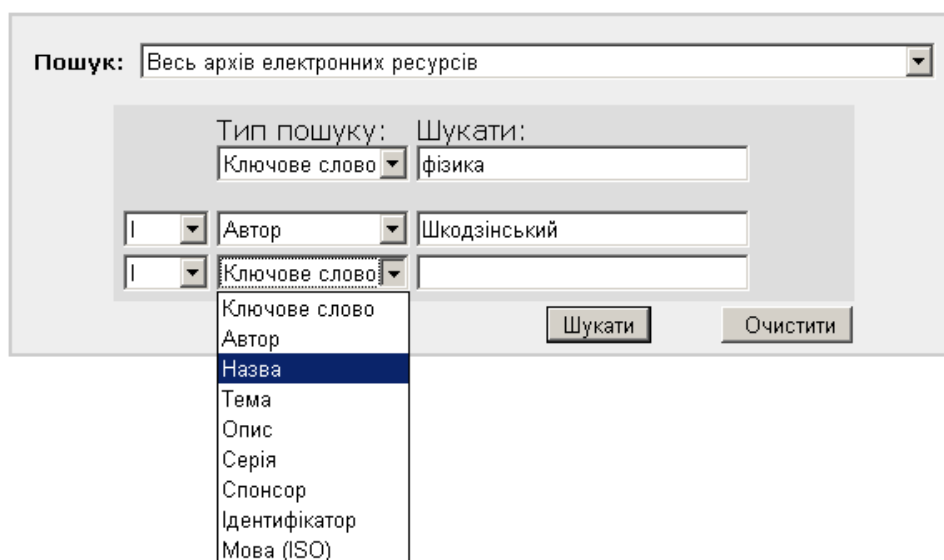

Рис. 18. Екран детальнішого пошуку

Можна обмежити пошук конкретним фондом, вибравши його назву в випадяючому меню, розташованому в верхній частині інструменту (див. рис. 18). Якщо пошук повинен виконуватися по всьому інституційному репозитарії, потрібно залишити в цьому меню значення за замовчуванням.

Слід вибрати поле в лівому стовпчику і ввести слово чи фразу для пошуку.

Примітка: Слід послідовно використовувати віконця вводу пошукових виразів. Якщо одне з проміжних полів залишиться порожнім, пошук не буде виконаний.

Додаткові можливості пошуку

Усікання слів

Для пошуку тільки за частиною слова використовується зірочка (*). Наприклад, вираз вираз

фіз*

приведе до знаходження матеріалів, що містять слова **фізика**, **фізичний**, **фізіологія**, **фізкультура** тощо.

Морфологічний пошук

Механізм пошуку автоматично розширює англійські слова різними морфологічними формами, включаючи, множинну форму, минулий час тощо (для української мови ця можливість на даний час недоступна).

Пошук по фразах

Для організації пошуку за точною фразою слід взяти її в подвійні лапки ("), наприклад:

"Історія України"

Обов'язкова наявність слова

Знак плюс (+) перед словом вказує, що воно обов'язково повинно бути присутнім у знайдених матеріалах. Наприклад, наступний пошуковий вираз вказує, що слово "навчання" є факультативним, а "студенти" – обов'язковим.

навчання +студенти

Вилучення небажаних слів

Аналогічно, знак мінус (-) перед словом вказує, що воно повинно бути відсутнім у знайдених матеріалах, що відшуковуються. Альтернативним варіантом є використання логічної зв'язки **NOT**. Наприклад, при використанні пошукового виразу:

навчання -учні

або

навчання NOT учні

будуть знайдені матеріали, що містять слово "навчання", але не містять слова "учні".

Логічні вирази

Для побудови складніших пошукових виразів можуть використовуватися логічні оператори, які повинні вводитись великими літерами.

Оператор AND – пошук тільки тих матеріалів, які містять всі слова або фрази, що з'єднуються цим оператором. Наприклад, вираз

учні AND студенти

приведе до знаходження матеріалів, що містять як слово "учні", так і слово "студенти".

Оператор OR – пошук тих матеріалів, що містять принаймні одне зі слів чи фраз, що з'єднуються цим оператором. Наприклад, вираз

учні OR студенти

приведе до знаходження матеріалів, що містять або слово "учні" або слово "студенти".

Для групування пошукових термінів можна застосовувати круглі дужки, наприклад:

(учні OR студенти) AND (предмет OR дисципліна)

7. Ведення зібрання адміністратором

Адміністратор ELARTU може призначати окремих адміністраторів для зібрань. Адміністратор зібрання може виконати відносно нього декілька функцій. Для цього йому необхідно перейти на домашню сторінку зібрання. Для адміністратора доступні наступні можливості:

- 1) Редагувати зібрання (рис. 19).
- 2) Встановлювати та вилучати посилання на матеріали з інших зібрань (рис. 20).
- 3) Редагувати перелік відправників.
- 4) Експорт матеріалів та усього зібрання.
- 5) Редагування метаданих окремих матеріалів (рис. 21).

Редагувати зібрання 123456789/112

[Довідка...](#)

Ім'я:

Короткий опис:

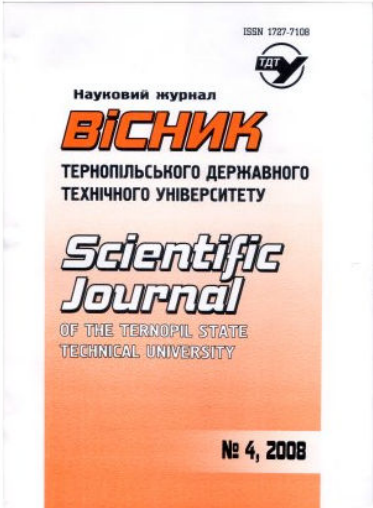
Ввідний текст (HTML):

Авторські права (простий текст):

Текст бічної панелі (HTML):

Ліцензія:

Джерело:

Логотип:

Процес рецензування матеріалу

Відправники:

Прийняти/Відхилити Крок:

Прийняти/Відхилити/Редагувати метадані Крок:

Редагувати метадані Крок:

Адміністратори зібрання:

Шаблон матеріалу:

Дозволи на зібрання:

Рис. 19. Форма редагування зібрання

Додати		Відмінити	
Дата	Перший автор	Назва	Додати
2008-05	Костишин, Сергій Олександрович	Security and privacy issues of ubiquitous computing in the office setting	☐
2008-11-24T08:18:27Z	Костишин, Сергій Олександрович	Самоархівування: підвищуємо цитованість публікацій	☐
2007-12	Костишин, Сергій Олександрович	Імпортування тестових запитань у віртуальне навчальне середовище	☐

Додати Відмінити

Рис. 20. Відбір матеріалів для додавання посилання на них

Редагувати матеріал

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ: ці зміни ніяк не перевіряються. Ви відповідальні за коректність введених даних. Якщо Ви не впевнені у форматі, то НЕ робіть змін.

[Докладна довідка...](#)

Внутрішній ID матеріалу: 60
Дескриптор: 123456789/115
Дата останньої модифікації: 22-січ-2009 20:12:43
У зібраннях: Вісник ТДУ, 2008, том 13, № 4
Сторінка матеріалу: <http://elartu.tstu.edu.ua/handle/123456789/115>
Дозволи на матеріал:

Схема	Елемент	Кваліфікатор	Значення	Мова	
dc	contributor	author	Ноловатyy, А.	en	<input type="button" value="Вилучити"/>
dc	contributor	author	Головатий, А.	uk	<input type="button" value="Вилучити"/>
dc	date	accessioned	2009-01-22T18:09:40Z		<input type="button" value="Вилучити"/>
dc	date	available	2009-01-22T18:09:40Z		<input type="button" value="Вилучити"/>
dc	date	issued	2008-10-06		<input type="button" value="Вилучити"/>

Рис. 21. Редагування метаданих матеріалу

Перелік посилань

1. Вопросы и ответы о самоархивировании [Електронний ресурс] . — Назва з титул. екрану. : <http://socionet.ru/docs/self-archiving-FAQ-ru.htm>
2. Опис наукових електронних ресурсів метаданими дублінського ядра [Електронний ресурс] / Е.Г. Захарова, О.В. Захарова, В.А. Резніченко // Пробл. програмув. — 2008. — N 2-3. — С. 507-514. — Бібліогр.: 10 назв. — укр.. — Режим доступу до журн. : <http://dspace.nbu.gov.ua:8080/dspace/handle/123456789/1472>
3. Резніченко В.А. (2008) Інструкція з перегляду та пошуку статей (ПЗ Dspace). [Електронний ресурс] : Навчальний матеріал — Назва з титул. екрану. : <http://eprints.isoftware.kiev.ua/473/>
4. Резніченко В.А., Проскудіна Г.Ю. (2008) Внесення даних у наукову електронну бібліотеку періодичних видань нану (ПЗ DSpace). Інструкція користувача. [Електронний ресурс] : Навчальний матеріал — Назва з титул. екрану. : <http://eprints.isoftware.kiev.ua/467/>
5. Функціональні можливості сучасних систем електронних бібліотек [Електронний ресурс] / В.А. Резніченко, Г.Ю. Проскудіна, О.М. Овдій // Пробл. програмув. — 2008. — N 2-3. — С. 525-532. — Бібліогр.: 19 назв. — укр. - Режим доступу до журн. : <http://dspace.nbu.gov.ua:8080/dspace/handle/123456789/1474>
6. Берлінська декларація по відкритому доступу до наукового і гуманітарного знань [Електронний ресурс] . — Назва з титул. екрану. : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Morphology/2008-02-02/08redngz.pdf>
7. Рух європейських університетів за відкритий доступ – EurOpenScholar. [Електронний ресурс] . — Назва з титул. екрану. : <http://recteur.blogs.ulg.ac.be/?p=151>
8. Право першої ночі? Відкритий доступ! [Електронний ресурс] - Дзеркало тижня, № 11 (486) 20—26 березня 2004. — Назва з титул. екрану. : <http://www.dt.ua/3000/3100/45910/>
9. Нотатки з конференції Європейської Комісії «Наукове видавництво у європейських наукових дослідженнях: Доступ, Поширення і Збереження у

- цифрову добу» [Електронний ресурс] . — Назва з титул. екрану. :
http://nauka.profi.net.ua/engine/print.php?newsid=1173161795&news_page=1
10. Що таке відкритий доступ. [Електронний ресурс] . — Назва з титул. екрану. :
http://www.repository.org.ua/Що_таке_відкритий_доступ
11. Відкритий доступ. [Електронний ресурс] . — Назва з титул. екрану. :
http://uk.wikipedia.org/wiki/Відкритий_доступ
12. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006* СІБВС. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. — На заміну ГОСТ 7.1—84, ГОСТ 7.16—79, ГОСТ 7.18—79, ГОСТ 7.34—81, ГОСТ 7.40—82; Чинний від 01.07.2007. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — 47 с.
13. Бібліографічний опис документів відповідно до ДСТУ 7.1:2006, запровадженого в дію в Україні 01.07.2007. Методичні рекомендації - [Електронний ресурс] :Навчальний матеріал — Назва з титул. екрану. :
<http://eprints.ksame.kharkov.ua/1403/>
14. Приклади оформлення бібліографічного опису у списку джерел, який наводять у дисертації, і списку опублікованих робіт, який наводять в авторефераті - [Електронний ресурс] :Навчальний матеріал — Бюлетень Вищої Атестаційної Комісії України.- 2008.- №3.- С. 9-13. - Назва з титул. екрану. :
<http://www.library.tane.edu.ua/index.php?op=digest&submenu=news&go=detail&uid=125>

Додаток А. Підготовка електронних матеріалів

Подані в ELARTU матеріали зберігатимуться і будуть доступними в мережі Інтернет протягом тривалого часу. Це накладає деякі вимоги щодо оформлення поданих документів.

Повний бібліографічний опис, точне і якісне відтворення виду матеріалу – основні акценти при підготовці матеріалів перед внесенням їх в ELARTU.

1. Оформлення матеріалу

Як правило, прийняті до друку матеріали вже оформлені певним чином згідно з вимогами видавництва.

При публікації у відкритому інституційному репозитарії ELARTU є певна специфіка щодо оформлення. Вона пов'язана з відсутністю контексту матеріалу для потенційних читачів. Щоб додати такий контекст рекомендується додавати до вмісту файлів наступні дані:

- 1) Бібліографічний опис матеріалу.
Розмістити можна, наприклад, у колонтитулі першої сторінки.
- 2) Автори, бажано подавати усіх та з розкриттям ініціалів.
- 3) Для статей – назва журналу, рік, серія, секція, номер.
Варіант розміщення – колонтитули парних/непарних сторінок.
- 4) Ключові слова, анотація
- 5) Переклад назви, авторів, анотації тощо англійською мовою.

2. Конвертування файлів

З форматів документів, які зберігають форму та мають текстовий шар, найбільші популярні PDF та DjVu. Розглянемо роботу з ними.

1) Перетворення у PDF

Варіантів утворення файлів формату PDF є багато. Зокрема у деяких програмах підготовки документів (TeX-системи, OpenOffice.org та інші) вже є вбудована можливість збереження чи експорту в PDF.

У багатьох інших є можливість видруку на віртуальну друкарку, що дасть на виході PDF-файл. Найбільш якісними та доступними для видруку в PDF для ОС Windows є наступні програми:

- 1) **PrimoPDF**, (ПЗ доступне вільно із сайту <http://www.primopdf.com>).

2) **doPDF**, сайт <http://www.dopdf.com/>.

При друці необхідно вибирати якість «Print».

Для ОС Linux, зазвичай, доступна інтегрована друкарка у файли PDF та PostScript.

Після утворення pdf-файлу, уважно перегляньте усі сторінки документу, зверніть увагу на точність відтворення вбудованих ілюстрацій а також на доступність текстового шару.

2) Перетворення у DjVu

Для роздруку у формат DjVu наразі існує мабуть єдине рішення — віртуальна друкарка **LizardTech Virtual Printer** (для ОС Windows). У параметрах друкарки необхідно виставити параметри роздільної здатності не менше 600 dpi (при менших значеннях втрачається якість графіки).

Іншим варіантом утворення DjVu-файлів є конвертуванні з їх з файлів формату PDF. З цією роботою добре справляються наступні програми:

1) **pdf2djvu** (сайт: <http://pdf2djvu.googlecode.com>)

2) **Pdf To Djvu GUI** (сайт: <http://www.trustfm.net>)

Хороший огляд формату DjVu та програм для роботи з ним є на сайті <http://www.djvu-soft.narod.ru/>.

Результуючий DjVu-файл теж перевіряйте на якість та наявність текстового шару.

3. Оцифровування

Найкращим варіантом утворення PDF та DjVu-файлів є безпосереднє конвертування з вихідних документів. На жаль, деколи вихідні файли є недоступні чи втрачені. У цьому випадку розглянемо варіант оцифровування.

Спочатку проводиться сканування паперового оригіналу матеріалу. Для хорошого відтворення вибирайте сканування в кольорі та роздільну здатність не менше 400 dpi. ПЗ для сканування існує велика кількість, доволі зручно сканувати у

1) **ABBY FineReader, IrfanView** (у ОС Windows)

2) **gscan2pdf** (у ОС Linux)

Далі рекомендується провести обрізку, обертання відсканованих сторінок чи інші операції із зображеннями. У цьому можуть допомогти наступні програми:

ABBY FineReader, ScanTailor, ScanCrowsator, IrfanView, Gimp та інші.

Для можливості повнотекстового пошуку необхідний текстовий шар. Отож ще потрібно провести оптичне розпізнавання символів (ОПС) для відсканованого документу. Однією з найбільш популярних програм для ОПС є **ABBY FineReader**.

Для збереження у формат PDF з текстовим шаром використовуємо ПЗ **ABBY FineReader**.

Для утворення DjVu-файлу використовуємо вже згадані утиліти конвертування pdf у djvu або ж окреме ПЗ (**DjVu Editor**, утиліти бібліотеки **djvulibre**, **gscan2pdf**). Текстовий шар до до DjVu-файлу додаємо, при необхідності, програмою **DjVuOCR**.

Результуючі файли перевіряємо на відповідність з паперовим оригіналом.

4. Найменування файлів

Система DSpace інституційного репозитарію приймає файли із кириличними назвами, проте, деякі функції (зокрема експорту) у поточній версії системи працюють не бездоганно. Отож рекомендуються наступні правила для найменування файлів

- 1) Для файлів використовувати лише латинські літери, цифри та символи «_-'!.,».
- 2) Не використовувати занадто довгі назви, бажано до 128 символів.

Додаток Б. Формати даних ELARTU

Розміщення матеріалів в ELARTU не обмежується якимось видом цифрового матеріалу (наприклад, текстові, звукові чи файли відео).

Рекомендуються для використання певні формати в кожному з видів матеріалів:

Матеріал	Назва формату	Розширення
Текст	Adobe PDF	pdf
	DjVu	djvu
	HTML	html
Презентація	OpenOffice.org Impress	odp
Таблиці	OpenOffice.org Calc	ods
Зображення (растрові)	JPEG	jpg
	GIF	gif
	DjVu	djvu
	PNG	png
Зображення (векторні)	SVG	svg, svgz
	EPS	eps
Аудіо	Ogg Vorbis	ogg
	AAC	aac
	MP3	mp3
Відео	Ogg Theora	ogv
	AVI	avi

Додаток В. Реєстр метаданих Дублінського ядра

	<i>Опис</i>
dc.contributor	Особа, організація чи служба, що несуть відповідальність за зміст даного ресурсу. Також вмістилище для невизначених вкладників.
dc.contributor.advisor	В першу чергу використовується для запису наукового керівника дисертації.
dc.contributor.author	Автор, співавтори.
dc.contributor.editor	Редактор
dc.contributor.illustrator	Ілюстратор
dc.contributor.other	Інші, причетні до створення матеріалу.
dc.contributor.committeeMember	Використовується для членів дисертаційного комітету.
dc.contributor.photographer	Особа або група, відповідальна за фотографії, що містяться у матеріалі. Якщо первинний матеріал являє собою фотографію, використовуйте dc.creator.
dc.coverage.box	Визначає межеві координати географічної області.
dc.coverage.placename	Ареал охоплення або район розташування, охоплювані у даних, наприклад, регіони, країни чи міста.
dc.coverage.point	Визначення широти та довготи географічної точки.
dc.coverage.spatial	Просторові характеристики вмісту.
dc.coverage.temporal	Часові характеристики вмісту.
dc.creator	Не використовується; тільки для зібраних метаданих.
dc.date	Використовуйте кваліфіковану форму, якщо це можливо.
dc.date.accessioned	Дата доступу DSpace до матеріалу.
dc.date.available	Дата чи діапазон дат, коли матеріал став загальнодоступним.
dc.date.copyright	Дата авторського права.
dc.date.created	Дата створення чи виготовлення інтелектуального вмісту, якщо відрізняється від date.issued.
dc.date.issued	Дата публікації/випуску або розповсюдження.
dc.date.submitted	Рекомендовано для творів/тез/дисертацій.
dc.date.updated	Час, коли матеріал був поновлений останній раз.
dc.description	Вмістилище для будь-якого опису, не визначеного кваліфікаторами.
dc.description.abstract	Анотація або резюме.
dc.description.provenance	Історія зберігання матеріалу, з моменту його створення, в тому числі будь-які зміни, послідовно зроблені зберігачами.
dc.description.sponsorship	Інформація про спонсорську підтримку установ, окремих осіб чи контрактних домовленостей щодо цього матеріалу.
dc.description.statementsofresponsibility	Для збереження відомостей про відповідальність з MARC-записів.
dc.description.tableofcontents	Таблиця змісту для даного матеріалу.
dc.description.uri	Загальноприйнятий ідентифікатор ресурсу, що вказує на опис цього матеріалу.
dc.description.version	Експертний огляд стану матеріалу.

dc.format	Вмістилище для будь-якої інформації про формат, не визначеного кваліфікаторами.
dc.format.extent	Розмір та тривалість.
dc.format.medium	Фізичне середовище.
dc.format.mimetype	Зареєстровані MIME-типи ідентифікаторів.
dc.format.pages	Обсяг матеріалу, кількість сторінок.
dc.identifier	Вмістилище для однозначних ідентифікаторів, не визначених у кваліфікованій формі; identifier.other використовувати для відомих ідентифікаторів, загальних для локального збору замість некваліфікованої форми.
dc.identifier.citation	Сприйнятний для людини, стандартний бібліографічний опис не-DSpace формату для цього матеріалу.
dc.identifier.govdoc	Урядовий номер документа
dc.identifier.isbn	Міжнародний стандартний номер книги
dc.identifier.ismn	Міжнародний стандартний номер нотних видань
dc.identifier.issn	Міжнародний стандартний номер серіальних видань
dc.identifier.other	Відомий ідентифікатор типу, загальний для локального зібрання.
dc.identifier.sici	Ідентифікатор випуску продовжуваного видання
dc.identifier.slug	Уніфікований ідентифікатор ресурсу (URI), що надається у заголовку sword slug, в якості запропонованого URI для матеріалу.
dc.identifier.uri	Загальноприйнятий ідентифікатор ресурсу
dc.identifier.grantnumber	Текстово-числовий рядок, що визначає фінансування гранту у відповідності з яким був створений матеріал.
dc.language	Вмістилище для не ISO-форми мови матеріалу, розміщення зібраних значень.
dc.language.iso	Поточний ISO-стандарт для мови інтелектуального змісту, включаючи код країни (наприклад, "uk_UA").
dc.language.rfc4646	Набір тегів, побудованих відповідно до RFC 4646 для ідентифікації мов (напр. uz-UZ-Latn для узбекистанської латиниці в Узбекистані).
dc.publisher	Орган, відповідальний за публікацію, розповсюдження чи видрук (видавець).
dc.relation	Вмістилище посилань на інші аналогічні матеріали.
dc.relation.haspart	Посилання, що фізично чи логічно містять матеріал.
dc.relation.hasversion	Посилання на пізнішу версію.
dc.relation.isbasedon	Посилання на джерело.
dc.relation.isformatof	Посилання на додаткову фізичну форму.
dc.relation.ispartof	Посилання, що фізично чи логічно містять матеріал.
dc.relation.ispartofseries	Назва серії(звіту) та номер в цій серії(звіті), якщо такі є.
dc.relation.isreferencedby	Вказаний ресурсом, на який посилаються.
dc.relation.isreplacedby	Посилання на наступний матеріал.
dc.relation.isversionof	Посилання на попередню версію.
dc.relation.replaces	Посилання на попередній матеріал.
dc.relation.requires	Ресурс, на який посилаються, зобов'язаний підтримувати функцію, поставку або зв'язність матеріалу.

dc.relation.uri	Посилається на загальноприйнятий ідентифікатор ресурсу для пов'язаного матеріалу.
dc.rights	Умови, що регулюють використання та відтворення.
dc.rights.holder	Власник авторського права.
dc.rights.uri	Посилання на умови, що регулюють використання та відтворення.
dc.source	Не використовувати; лише для зібраних метаданих.
dc.source.uri	Не використовувати; лише для зібраних метаданих.
dc.status	Статус публікації.
dc.subject	Неконтрольований предметний термін (ключове слово).
dc.subject.classification	Вмістилище для значення локальної класифікаційної системи; загальні системи класифікації отримують певний кваліфікатор.
dc.subject.ddc	Номер десяткової класифікації Дьюї.
dc.subject.lcc	Номер класифікації Бібліотеки Конгресу.
dc.subject.lcsh	Тематичні рубрики Бібліотеки Конгресу.
dc.subject.mesh	Медичні тематичні рубрики.
dc.subject.other	Локальні контрольовані словники; глобальні словники отримують певні кваліфікатори.
dc.subject.udc	УДК.
dc.subject.bbk	ББК.
dc.title	Область заголовку / основна назва.
dc.title.alternative	Відмінна (чи замінююча) форма основної назва, що міститься у матеріалі, наприклад, аббревіатура чи переклад.
dc.title.caption	Мітка або словосполучення, яке вказує на цей матеріал, і який, як правило, відображається на ньому або поблизу. Використовується замість офіційної назви, якщо назва не надається. В першу чергу використовується для фотографій та інших зображень.
dc.type	Характер чи жанр вмісту.
thesis.degree.department	Назва академічного відділу, що присвоює ступінь.
thesis.degree.discipline	Область вивчення.
thesis.degree.grantor	Назва установи, що присвоює ступінь.
thesis.degree.level	Градація ступеня, пов'язаного з дисертацією («кандидатська» чи «докторська»).
thesis.degree.name	Назва ступеня, пов'язаного з дисертацією (доктор філософії, кандидат гуманітарних наук тощо).